

REFAH, SOSYAL ADALET VE SÜRDÜRÜLEBİLİR
EKONOMİ YÖNETİMİ İÇİN TEMEL İLKELER

İÇİNDEKİLER

3 | ÖNSÖZ

3 | TEMEL İLKELER

<i>1. Hukuk devleti ilkesine göre temel düzen .....</i>	<i>3</i>
<i>2. Mülkiyet sistemi ve istihdam .....</i>	<i>3</i>
<i>3. Dayanak olarak rekabet.....</i>	<i>4</i>
<i>4. Sorumluluk prensibinin uygulanması .....</i>	<i>4</i>
<i>5. Ekonomik çerçeve koşulların istikrarı .....</i>	<i>4</i>
<i>6. Kamu mallarının devlet tarafından hazır bulundurulması .....</i>	<i>4</i>
<i>7. Dayanışma ve sosyal güvence .....</i>	<i>4</i>
<i>8. Teşvik uyumluluğu.....</i>	<i>4</i>
<i>9. Sürdürülebilirlik.....</i>	<i>4</i>
<i>10. Açık piyasalar politikası.....</i>	<i>5</i>

5 | KÜRESEL, SOSYAL VE PİYASA EKONOMİSİ ODAKLI BİR EKONOMİ DÜZENİ İÇİN BAŞARI KOŞULLARI

Dünya genelindeki mali ve ekonomik kriz ile başa çıkılması, uluslararası kurallar gerektirmektedir. Sosyal piyasa ekonomisinin sistem modeli, böyle bir referans çerçevesi sunmaktadır. Bu model, ulusal düzeyde kendisini kanıtlamıştır. Avrupa Birliği devletleri, Lizbon Sözleşmesi'nde „rekabetçi bir sosyal piyasa ekonomisine“ katkıda bulunmayı taahhüt etmişlerdir. Avrupa Birliği'nin kurumları, özellikle Avrupa Parlamentosu, geride bıraktığımız aylar içerisinde bu mükellefiyeti dikkate aldıklarını kanıtlamışlardır. Şimdi artık bu ilkelere uluslararası geçerlilik kazandırılması gerekmektedir. Bu noktaya ulaşabilmek için, Avrupa Birliği'ndeki politika ve bilim alanlarının önde gelen temsilcileri, aşağıda yer alan temel ilkeler üzerinde ısrarcı olmuşlardır.

ÖNSÖZ

Ekonomik ve politik açıdan giderek artan bütünleşme, dünyanın çok sayıda ülkesinde daha fazla büyümeye ve rekabete yol açmış, eğitim fırsatlarını iyileştirmiş, sosyal altyapıyı güçlendirmiş ve yoksulluğu azaltmıştır. Buna rağmen barış, özgürlük ve adalet tehdit altında bulunmaktadır. Dünya genelinde refah seviyesinin eşit olmayan dağılımı, artan politik ve sosyal gerginliklerin müşterek sorumlusudur. Yalnızca mali piyasalara yönelik uluslararası kurallar aracılığıyla şu anki mali ve ekonomik krizin üstesinden gelinebilir. Bu durum, sürdürülebilir ekonomi yönetimine ilişkin müşterek bir inanç gerektirmektedir. Refaha, sosyal adalete ve sürdürülebilir ekonomi yönetimine ortak ilkeler ve değerler temelinde olanak sağlayan uluslararası bir mutabakata ihtiyacımız var. Bununla beraber, küreselleşmenin olumlu etkileri, kriz zamanlarında bile ulusal ya da bölgesel korumacılık önlemleriyle riske edilmemelidir. Toplumsal refah yönelimi, demokratik meşruiyet ve insan onurunun dokunulmazlığı, bu tür bir mutabakatın - kültürel ve toplumsal özellikler dikkate alınarak - üzerine inşa edildiği temeldir.

TEMEL İLKELER

Dayanışma ve yerindenlik ilkeleri, temel ilkelere aittir. Dayanışma, piyasa ekonomisinin toplumsal refah odaklı olması sayesinde sürekli olarak meşruiyet kazanmasına yardımcı olur. Yerindenlik, bireysel sorumluluk ve bireysel inisiyatif için gerekli alanı sağlar ve garanti eder.

1. Hukuk devleti ilkesine göre temel düzen

İşlevsel, güvenilir ve demokratik açıdan meşru bir hukuk sistemi, etkin ve sürdürülebilir bir ekonomik faaliyetin temelidir. Güçlü bir ekonomi, etkin ve halka yakın bir devlet idaresi ve iyi bir yönetimin ilkelerine önem verilmesi için gerekli ön koşulları hukuk sistemi sağlar. Düzenleyici unsurlar ve tutarlı bir denetim, kurallara uyulmasını kontrol eder ve kurallara aykırı davranışları cezalandırırlar. Bireysel çıkarlar sözkonusu değildir. Rekabet içerisindeki ademi merkezîyetçi ekonomik faaliyet, sosyal politika açısından yararlı sonuçlara yol açacak şekilde rekabet ekonomisindeki özendirilmelerin tasarlanması için yapılan düzenleme, uygun ve doğrudur.

2. Mülkiyet sistemi ve istihdam

Etkin ve sürdürülebilirliğe yönelik bir ekonomi yapısı, mallar üzerindeki tasarruf haklarını özel işletmelerin ve hanelerin eline bırakan bir özel mülkiyet sistemine dayanmalıdır. Özel mülkiyet, çalışarak gelir elde etmek için belirleyici bir güdü sağlamaktadır ve yeniliğe açık bir girişimciliğin temelidir. Yalnızca özel mülkiyete dayalı bir ekonomi sistemi sürdürülebilir istihdamı garanti eder. Kişisel potansiyel, eğitim, yenilikçilik, gelişme ve refah olmaksızın düşünülmemeyen bireysel sorumluluk ve bireysel inisiyatif, bu temel üzerinde oluşabilir.

Özel mülkiyet, çok sayıda küçük ve orta ölçekli işletmecinin kendi kişisel mülkiyetleriyle girdikleri angajmandan sorumlu oldukları bir rekabet düzenini betimler. Mülkiyet, sosyal bir yükümlülüğü de içerir. Onun kullanılması, aynı zamanda halkın refahına da hizmet etmelidir. Bu, ölçülü, sürdürülebilir bir girişimcilik faaliyetini garanti ettiği gibi, tek taraflı ve kısa vadeli kazanç elde etme isteğinden de korur.

3. Dayanak olarak rekabet

Serbest fiyat oluşumu temelinde dünya genelindeki bir rekabet sistemi, kıt kaynakların dağılımını iyileştirir. İşlevsel bir rekabet, sürdürülebilir ekonomi yönetiminin motorudur. Rekabet, etkinliği ve ilerlemeyi teşvik eder, sorumlu hareket etmeyi güçlendirir ve tek taraflı pazar gücü oluşmasını engeller. Bir rekabet sistemi, ulusal ve uluslar arası açık piyasaları gerektirdiği gibi, pazar gücünün ve yoğunlaşmanın devlet ve devletler topluluğu tarafından kontrol edilmesini de gerektirir. Rekabet, başarı ilkesini ve fırsat eşitliğini temel alır.

4. Sorumluluk prensibinin uygulanması

Rekabet serbestisi, başarıda rekabet konusunu ekonomik faaliyette bulunan ilgilinin mesuliyetine bırakmak için, sorumluluk ilkesinin uygulanması şartına bağlıdır. Kazanç beklentileri, rekabeti uyarırlar. Zararlardan kişisel olarak sorumlu olunması, aynı zamanda sorumsuz ve aşırı derecede riskli davranışlara da sınırlama getirir.

5. Ekonomik çerçeve koşulların istikrarı

Bir piyasa ekonomisi düzeni, uzun vadeli odaklanmış bir ekonomi politikasına ve mümkün olan en büyük makroekonomik istikrara gereksinim duyar. Bu husus özellikle ulusal ve uluslararası mali piyasalar için geçerlidir. Yatırımlar ve uzun vadeli tüketim kararları, istikrarlı bir çerçeve sistem içerisinde güveni gerektirirler. Korumacı önlemlerin ve yalnızca kısa vadeli ulusal ekonomi ve büyüme hedeflerine yönelik bir para politikasının reddedilmesi de buna dâhildir.

6. Kamu mallarının devlet tarafından hazır bulundurulması

Bir piyasa ekonomisi düzeninde, şayet piyasa bu malları kullanıma sunamıyorsa ya da yetersiz miktarda sunabiliyorsa, devlet kamuya ait malların hazır bulundurulmasını sağlamak zorundadır. Güçlü bir altyapı, temel eğitim fırsatları ve sağlık hizmetlerine kapsamlı bir şekilde ulaşılması, devletin birlikte

şekil vermek zorunda olduğu alanlardır. Sosyal açıdan muhtaçlık durumlarında, devlet özellikle destek vermelidir. Ancak devlet müdahaleleri sınırlandırılmış olmalıdır.

7. Dayanışma ve sosyal güvence

Ekonomik büyüme, yoksullukla mücadeleyi kolaylaştırır. Piyasa ekonomisi, gelir farklılıkları ortaya çıkmasını ve halkın bazı kesimlerinin mağdur olmasını engelleyemez. Bu nedenle, sosyal barışı güvence altına almak ve geniş halk katmanlarının ekonomik ve toplumsal kalkınmaya uygun bir katılımında bulunmalarına olanak sağlamak için, bir piyasa ekonomisinde halkın büyük bir çoğunluğu üzerinde etkili, piyasaya koşullarına uygun sosyal güvenlik sistemleri, bölgesel bir dengenin mekanizmaları ve verime dayalı bir kontrol sistemi gereklidir.

8. Teşvik uyumluluğu

Devletin yerine getirmesi gereken görevleri finanse etmek için, piyasa ekonomisi düzeninde teşvik odaklı bir vergi sistemine gereksinim vardır. Vergiler, edim teşviklerini azaltacak ya da dağılımda deformasyonlara yol açacak şekilde düzenlenmiş olamazlar.

9. Sürdürülebilirlik

Her ekonomi düzeni, uzun vadeli sonuçları bakımından da ölçülebilirlik, ekolojik, sosyal ve mali açıdan en önemli başarı kriterlerinden birisi ve nesiller arası adaletin bir ifadesidir. Mesuliyet ve sorumluluğu temel alan bir hukuk düzeni, sürdürülebilirliği güçlendirir. Özellikle etkin bir iklim koruma politikası, gelecek nesillerin doğal yaşam temellerinin güveneye alınmasına yönelik maddi ve manevi bir yükümlülüktür.

10. Açık piyasalar politikası

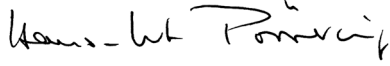
Ülkelerin tek başına hareket etmesi, kriz dönemlerinde bir çare değildir, aksine: Bu gibi durumlar, ekonomik krizin dünya genelindeki etkilerini daha da vahim hale getirebilirler. Koordine edilmiş bir açık piyasalar politikası ve adil oyun kurallarına riayet edilmesi bu hususta belirleyicidir. Korumacılığa ve ekonomik milliyetçiliğe karşı, önemli uluslararası kurumlar daha da güçlendirilmelidir.

**KÜRESEL, SOSYAL VE PİYASA EKONOMİSİ
ODAKLI BİR EKONOMİ DÜZENİ İÇİN BAŞARI
KOŞULLARI**

Açık ve küresel bir ekonomi, uluslararası bir çerçeveye gereksinim duyar. Sosyal ve piyasa ekonomisi odaklı bir ekonomi ve değerler sistemi çerçevesinde, ulusal düzeyde olduğu kadar, Avrupa düzeyinde de kendisini kanıtlamış olan ilkeler ve kurallar, uluslararası düzeyde de uygulanmalıdır. Bu ilkeler, özgürlüğü ve sorumluluğu herkesin yararına olacak şekilde birleştirmektedir. Bunlar, özellikle mali piyasalar alanında iyileştirilmeli ve dünya ticaret sistemi içerisinde güçlendirilmelidir. Meşruiyetin, işlevselliğin ve uluslararası

kurumlar arasında daha da pekiştirilmiş işbirliğinin genişletilmesi ve birleştirici işbirliği forumlarının meydana getirilmesi gereklidir. Güvenilir bir hukuk sistemi ve yerindenliğe odaklı demokratik bir düzen, bunun temelini oluşturur. Ulusların içerisindeki siyasi rekabet ve siyasi katılım, uluslararası toplum ve ekonomi düzeninin ekonomik kalkınmasını ve istikrarını teşvik ederler. Bağımsız medya kuruluşları ve birlikler aracılığıyla gerekli bilgilendirmenin yapılmasına, ancak böyle bir düzen içerisinde olanak sağlanabilir. Ulusal ve uluslararası çerçevede çıkarların dengelenmesine yönelik siyasi, ekonomik ve toplumsal aktörlerin mutabakatı ve inancı, „herkes için refahın“ ön koşuludur.

8 Temmuz 2009

Prof. Dr. Hans-Gert Pöttering
Avrupa Parlamentosu Başkanı

Prof. Dr. Bernhard Vogel
Eski Başbakan
Konrad-Adenauer-Stiftung e.V. Başkanı

Joseph Daul
Avrupa Parlamentosu'ndaki
EVP Parti Grubu Başkanı

Dr. Wilfried Martens
Avrupa Halk Partisi (EVP) Başkanı

Prof. Dr. Cees P. Veerman
„Wetenschappelijk instituut voor het CDA“
Başkanı